

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

**АРХЕОЛОГІЧНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В УКРАЇНІ
2014**

КИЇВ - 2015

УДК 904(477)
ББК Т4(4Укр)я43

А-87

Археологічні дослідження в Україні 2014. – К.: «Стародавній Світ», 2015. – 314 с.

Видання є щорічником, який готується до друку Польовим комітетом Інституту археології НАН України. Містить інформаційні повідомлення про роботу археологічних експедицій поточного польового сезону.

Стане в нагоді науковцям, студентам і всім, хто стежить за розвитком сучасної української археологічної науки.

Головний редактор

Болтрик Юрій Вікторович, к.і.н.

Редакційна колегія

Буйських Алла Валеріївна, д.і.н.

Бунятян Катерина Петрівна, к.і.н.

Залізняк Леонід Львович, д.і.н., проф.

Івакін Гліб Юрійович, член-кореспондент НАН України, д.і.н., проф.

Крижицький Сергій Дмитрович, член-кореспондент НАН України, д.арх., проф.

Кулаковська Лариса Віталіївна, к.і.н.

Моця Олександр Петрович, член-кореспондент НАН України, д.і.н., проф.

Отрощенко Віталій Васильович, д.і.н., проф.

Потехіна Інна Дмитрівна, к.і.н.

Скорий Сергій Анатолійович, д.і.н., проф.

Супруненко Олександр Борисович, к.і.н.

Терпиловський Ростислав Всеволодович, д.і.н., проф.

Чабай Віктор Петрович, член-кореспондент НАН України, д.і.н., проф.

**Затверджено до друку Вченою радою
Інституту археології НАН України**

Прийом матеріалів:

Польовий комітет ІА НАН України

просп. Героїв Сталінграда 12

м. Київ 04210

тел. (044) 254-11-37, 254-11-66

факс (044) 418-33-06

ISBN 978-966-2608-34-2

© Інститут археології НАН України, 2015

© Автори статей, 2015

ЗМІСТ

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Кислий О.Є., Іслямов Е.М., Кислий М.-О.О. ДОСЛІДЖЕННЯ КЕРЧЕНСЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ КРИМСЬКОГО ФІЛІАЛУ ІНСТИТУТУ АРХЕОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ 8

Чабай В.П., Весельський А.П., Утмаєв Т., Манько В.О. КОМПЛЕКСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СЕРЕДНЬО-ПАЛЕОЛІТИЧНОЇ СТОЯНКИ ЗАСКЕЛЬНЕ V У 2012–2013 РОКАХ 10

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Болтрик Ю.В., Ігначек М., Ліфантій О. В., Шелехань О. В. ДОСЛІДЖЕННЯ СЕВЕРИНІВСЬКОГО ГОРОДИЩА 14

Болтрик Ю.В., Каряка О.В. РОЗВІДКИ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ 16

Виногородська Л.І., Калашиник Є.С. ДОСЛІДЖЕННЯ У ДВОРІ СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСЬКОГО СОБОРУ У м. ВІННИЦЯ 17

Рудь В.С., Косаківський В.А., Федоров С.С. РОЗВІДКИ У ПІВДЕННО-СХІДНІЙ ЧАСТИНІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 19

Черновол Д.К., Корвін-Піотровський А.О., Радомський І.С. РОЗКОПКИ РАННЬОТРИПІЛЬСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ БЕРНАШІВКА У 2013–2014 рр. 21

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Баяк В.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА У м. ЛУЦЬКУ 23

Верба Т.В. РОЗВІДКИ У СЕРЕДНІЙ ТЕЧІЇ р. ЧОРНОГУЗКИ 25

Златогорський О.Є., Теліженко С.А., Ткач В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ В УРОЧИЩІ РІПИСЬКО 26

Златогорський О.Є., Верба Т.В. РОЗКОПКИ НА НОВОВІЯВЛЕНІЙ ПАМ'ЯТЦІ В с. РАТНІВ 28

Златогорський О.Є., Верба Т.В. ДОСЛІДЖЕННЯ У СЕЛІ РОВАНЦІ НА ВОЛИНІ 29

Панишко С.Д., Златогорський О.Є., Верба Т.В. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ГОРОДИЩІ «ВАЛИ» У м. ВОЛОДИМИРІ-ВОЛИНСЬКОМУ 31

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Горбов В.М., Усачук А.М., Божко Р.П. ДОСЛІДЖЕННЯ НЕОЛІТИЧНОГО ШАРУ ПОСЕЛЕННЯ КАЛЬМІУС НА ТЕРИТОРІЇ м. МАРІУПОЛЯ 33

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Павленко С.В., Томашевський А.П. РОЗВІДКИ НА ЖИТОМИРЩИНІ 36

Петраускас А.В., Хададова М.В. АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У м. ОЛЕВСЬКУ В 2013 р. 38

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Котигорошко В.Г. РОЗКОПКИ МАЛОКОПАНСЬКОГО ДАКІЙСЬКОГО ГОРОДИЩА 42

Мойжес В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ БАГАТОШАРОВОЇ ПАМ'ЯТКИ УЖГОРОД-ГОРЯНИ 44

Прохненко І.А. РОЗКОПКИ КОРОЛІВСЬКОГО ЗАМКУ НЯЛАБ 46

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Андрух С.І., Тоцев А.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ НА МАМАЙ-ГОРІ 48

Антонов А.Л. РОЗКОПКИ БІЛЯ с. БІЛЕНЬКЕ ЗАПОРІЗЬКОГО РАЙОНУ 49

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Ветров В.С. РОБОТИ ЛУГАНСЬКОГО ЗАГОНУ НИЖНЬОПАЛЕОЛІТИЧНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ В 2014 р. 119

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Білас Н., Гавінський А., Гринчишин Б. РОЗКОПКИ У ВИННИКАХ НА ГОРІ ШИПШИНА 121

Гавінський А.М. ДОСЛІДЖЕННЯ У СТАВЧАНАХ ТА ЛАПАЇВЦІ НА ЛЬВІВЩИНІ 123

Гавінський А., Пастеркевич В., Рогожинський Я. ПОШУКИ ПОСЕЛЕНЬ КУЛЬТУРИ ЛІЙЧАС-ТОГО ПОСУДУ В ОКОЛИЦЯХ СЕЛА КОТОРИНИ НА ДНІСТРІ 125

Ільчишин В. ДОСЛІДЖЕННЯ МОГИЛЬНИКА ТА ПОСЕЛЕННЯ ВИСОЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ЛЬВІВЩИНІ 126

Онищук Я.І. РОЗКОПКИ БАГАТОШАРОВОГО ПОСЕЛЕННЯ БРОДИ-І ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 129

Онищук Я.І., Погоральський Я.В. НОВИЙ МОГИЛЬНИК ПШЕВОРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ З ОКОЛИЦЬ СУДОВОЇ ВИШНІ НА ЛЬВІВЩИНІ 132

Филипчук М.А., Филипчук А.М. РОБОТИ ПЛІСНЕНСЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ 134

Филипчук М.А., Филипчук А.М. КОРОТКІ ПІДСУМКИ ОБСТЕЖЕНЬ АРХЕОЛОГІЧНИХ ПАМ'ЯТОК НА ТЕРИТОРІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 135

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Бондаренко Д.В., Васильчук О.В., Смирнов Л.І. АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗКОПКИ ПОСЕЛЕННЯ ВІКТОРОВКА-І НА ПРАВому БЕРЕЗІ БЕРЕЗАНСЬКОГО ЛИМАНУ 136

Буйських А.В., Кузьміщев О.Г., Новіченкова М.В., Шейко І.М., Чечуліна І.О. ДОСЛІДЖЕННЯ У ПІВДЕННО-СХІДНІЙ ЧАСТИНІ РИМСЬКОЇ ЦИТАДЕЛИ В ОЛЬВІЇ 138

Горбенко К.В. РОЗКОПКИ ГОРОДИЩА ФІНАЛЬНОЇ БРОНЗИ ДИКИЙ САД 140

Івченко А.В. РОБОТИ НА НЕКРОПОЛІ ОЛЬВІЇ 142

Івченко А.В., Буйських А.В., Форнас'є Й, Патцельт А. РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНІХ ГЕОФІЗИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОЛЬВІЇ 144

Крутилов В.В., Чистов Д.Е. РАБОТЫ НА ОСТРОВЕ БЕРЕЗАНЬ 147

Піструіл І.В., Главенчук А.В. ДОСЛІДЖЕННЯ СТОЯНКИ АНЕТІВКА 1 У 2014 РОЦІ 149

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Кіосак Д.В. РОЗКОПКИ СТОЯНКИ ЧІПІДЕР (Саратський р-н, Одеської області) 151

Кіосак Д.В. РОЗКОПКИ ПОСЕЛЕННЯ КУЛЬТУРИ ЛІНІЙНО-СТРІЧКОВОЇ КЕРАМІКИ КАМ'ЯНЕ-ЗАВАЛЛЯ 153

Рудь В.С., Кіосак Д.В., Корінний В.І., Федоров С.С. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТРИПІЛЬСЬКОМУ ПОСЕЛЕННІ ГЕТЬМАНІВКА І 156

Самойлова Т.Л., Остапенко П.В., Богуславський Г.С., Старкін А.В., Леонова А.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ТІРИ-БІЛГОРОДА ТА ПОСЕЛЕННЯ ЗАТОКА І 158

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Гречко Д.С. ДОСЛІДЖЕННЯ КУЗЕМИНСЬКОГО УКРІПЛЕННЯ БІЛЬСЬКОГО ГОРОДИЩА 160

Гречко Д.С., Кравченко О.М., Осадчий Є.М., Приймак В.В. ПІЧ КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ З ПОСАДУ СОТЕННОГО МІСТЕЧКА КУЗЕМИН 161

Задников С.А. ИЗУЧЕНИЕ ВОСТОЧНОГО УКРЕПЛЕНИЯ БЕЛЬСКОГО ГОРОДИЩА В 2014 г. 163

Коваленко О.В., Луговий Р.С. КУРГАН № 26 СТОРОЖІВСЬКОГО МОГИЛЬНИКА 164

Приймак В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ БІЛЬСЬКОГО ГОРОДИЩА ТА ЙОГО ОКОЛУ 167

Пуголовок Ю.О. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ГЛИНСЬКОГО АРХЕОЛОГІЧНОГО КОМПЛЕКСУ 168

Рейда Р.М., Гейко А.В., Сапегін С.В. РОЗКОПКИ ШИШАЦЬКОГО МОГИЛЬНИКА ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ 169

Сидоренко О.В., Супруненко О.Б. КІЛЬКА ПАМ'ЯТОК У ПОСУЛЛІ І ПОВОРСКЛІ 169

Скорий С.А., Супруненко О.Б., Корост І.І. РОЗВІДКИ НА БІЛЬСЬКОМУ ГОРОДИЩІ ТА В ЙОГО ОКРУЗІ 173

Супруненко О.Б. КУРГАН У с. ЄМЦІ НА КРЕМЕНЧУЧИНІ 175

Супруненко О.Б. КУРГАНИ ПОБЛИЗУ ЄРИСТІВКИ У БАСЕЙНІ СУХОГО КОБЕЛЯЧКА 178

Супруненко О.Б., Шерстюк В.В. КУРГАНИ У НИЖНІЙ ТЕЧІЇ р. ОРЧИК НА ПОЛТАВЩИНІ 179

Супруненко О.Б., Пуголовок Ю.О. НАГЛЯДОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ПОСАДІ ЛІТОПИСНОЇ ЛТАВИ У 2014 р. 182

Супруненко О.Б., Мироненко К.М., Пономаренко Є.Є. ОБСТЕЖЕННЯ У МАНЖЕЛІ НА НИЖНЬОМУ ПСЛІ 185

Голик А.А. АРХЕОЛОГІЧНА РОЗВІДКА У БЕРДЯНСЬКОМУ ТА ПРИМОРСЬКОМУ Р-НАХ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛ. 49

Джос В.С. ДОСЛІДЖЕННЯ КАМ'ЯНИХ ЗАКЛАДOK БІЛЯ СЕЛИЩА МИРНЕ НА МЕЛІТОПОЛЬЩИНІ 51

Єльніков М.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОЛОТООРДИНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ «МЕЧЕТЬ-МОГИЛА» В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ 52

Єльніков М.В., Дровосекова О.В. АРХЕОЛОГІЧНІ РОБОТИ НА ТЕРИТОРІЇ ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНОГО МУЗЕЮ-ЗАПОВІДНИКА «САДИБА ПОПОВА» У м. ВАСИЛІВКА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ 54

Папанова В.А., Тощев Г.М., Голик А.А. НАУКОВО-РЯТУВАЛЬНІ РОЗКОПКИ ПОБЛИЗУ с. ДМИТРІВКА БЕРДЯНСЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ 56

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Ситник О., Коропецький Р. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАЛЕОЛІТУ ПОБЛИЗУ ЄЗУПОЛЯ НА ІВАНО-ФРАНКІВЩИНІ 59

м. КИЇВ

Балакін С.А., Зажигалов О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ КІЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ 62

Івакін Г.Ю., Бобровський Т.А., Козюба В.К. НОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ХРАМУ ХІ ст. У САДИБІ СОФІЇ КИЇВСЬКОЇ 64

Козловський А.О., Ієвлев М.М., Крижановський В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПО вул. МИХАЙЛІВСЬКІЙ, 10 У м. КИЄВІ 67

Козловський А.О., Ієвлев М.М., Крижановський В.О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПО пров. ДЕСЯТИННОМУ В м. КИЄВІ 69

Козюба В.К. РОЗВІДКИ НА ТЕРИТОРІЇ КИЄВА 72

Козюба В.К., Оногда О.В., Чміль Л.В., Чекановський А.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ОБ'ЄКТУ ХVІ ст. БІЛЯ БОРТНИЧІВ НА ПІВДЕННО-СХІДНІЙ ОКОЛИЦІ КИЄВА 75

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Борисов А.В. ДОСЛІДЖЕННЯ У ПОРОСЬКОМУ РЕГІОНІ 77

Готун І.А., Казимір О.М. ОБСТЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК ХОДОСІВСЬКОГО АРХЕОЛОГІЧНОГО КОМПЛЕКСУ 78

Готун І.А., Казимір О.М., Осадчий Р.М., Шахрай Д.О. ПАСПОРТИЗАЦІЯ ПАМ'ЯТОК У КИЇВСЬКИХ ПЕРЕДМІСТЯХ 80

Готун І.А., Сухонос А.М., Казимір О.М., Синиця Є.В., Гунь М.О. ПІВДЕННО-СХІДНА ПЕРИФЕРІЯ СЕЛИЩА ХОДОСІВКА-РОСЛАВСЬКЕ 83

Івакін В.Г., Бібіков Д.В. РОЗКОПКИ НА ТЕРИТОРІЇ м. ВИШГОРОД 84

Івакін В.Г., Козюба В.К., Хамайко Н.В., Чміль Л.В. РОЗВІДКА НА ТЕРИТОРІЇ МЕЖИГІР'Я (с. Нові Петрівці Вишгородського району Київської області) 85

Казимір О.М., Готун І.А., Осипенко М.С., Синиця Є.В., Непом'ящих В.Ю., Шахрай Д.О., Гунь М.О., Лозниця Т.В. ПРОДОВЖЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЗКОПУ ІІ НА СЕЛИЩІ В СОФІЇВСЬКІЙ БОРЩАГІВЦІ 87

Казимір О.М., Готун І.А., Бабенко Р.В., Синиця Є.В., Непом'ящих В.Ю., Шахрай Д.О., Осипенко М.С., Гунь М.О., Лозниця Т.В. РОЗКОПКИ ПІВДЕННОЇ ЧАСТИНИ СОФІЇВСЬКО-БОРЩАГІВСЬКОГО СЕЛИЩА 90

Петраускас А.В., Квітницький М.В. ВИВЧЕННЯ ТА РЕКОНСТРУКЦІЯ ФУНДАМЕНТУ ДАВНЬОРУСЬКОГО ХРАМУ НА ЗАМКОВІЙ ГОРІ м. БІЛА ЦЕРКВА 95

Непом'ящих В.Ю. ОХОРОННІ РОБОТИ В с. БІЛОГОРОДКА 100

Петраускас А.В., Готун І.А., Зоценко І.В., Сергійчук Л.В. ПОШУКИ НА ТЕРИТОРІЇ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО РЖИЩЕВА 102

Роздобудько М.В., Прядко О.О. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИКО-ЕТНОГРАФІЧНОГО ЗАПОВІДНИКА «ПЕРЕЯСЛАВ» 104

Чміль Л.В., Козюба В.К. РОЗВІДКИ В ІВАНКІВСЬКОМУ РАЙОНІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 106

Чміль Л.В., Козюба В.К. ДОСЛІДЖЕННЯ ОБ'ЄКТА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІІІ ст. БІЛЯ ІВАНКОВА НА КИЇВЩИНІ 107

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Відейко М., Чапман Дж., Бурдо Н., Гейдарська Б., Рудь В., Церна С. ДОСЛІДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ, ВИЯВЛЕНИХ МАГНІТНОЮ ЗЙОМКОЮ НА ТРИПІЛЬСЬКОМУ ПОСЕЛЕННІ НЕБЕЛІВКА 110

Залізняка Л.Л., Кухарчук Ю.В., Ветров Д.О., Беленко М.М., Хоптинцев І.М., Нездолій О.І., Шевченко Т.О. РОЗКОПКИ ПАЛЕОЛІТИЧНИХ СТОЯНОК БІЛЯ м. НОВОМИРГОРОД 112

Собчук В.В. РОЗВІДКИ У КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ 114

Федоров С.С., Рудь В.С. БАГАТОШАРОВА ПАМ'ЯТКА АНДРІЇВКА 116

Супруненко О.Б. ПОХОВАННЯ ДОБИ ПІЗНЬОЇ БРОНЗИ У КУРГАНАХ ПОБЛИЗУ СОЛОНІЦІ НА ПОЛТАВЩИНІ 187

Супруненко О.Б., Кулатова І.М. САРМАТСЬКЕ ПОХОВАННЯ У ПОНИЗЗІ ПСЛА 190

Шерстюк В.В. АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗВІДКИ НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2014 р. 192

Шерстюк В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОБЛИЗУ с. ПРИПІПКА НА ПОЛТАВЩИНІ У 2014 р. 194

Шрамко І.Б. РАБОТЫ НА ЗАПАДНОМ БЕЛЬСКОМ ГОРОДИЩЕ В 2014 г. 197

Шрамко І.Б., Задников С.А. РЕЗУЛЬТАТЫ ИССЛЕДОВАНИЙ МОГИЛЬНИКА СКОРОБОР В 2014 г. 198

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Войтюк О., Льчишин В. РОЗВІДКИ В ОКОЛИЦЯХ СЕЛА ПОЛУНИЧНЕ РАДИВИЛІВСЬКОГО РАЙОНУ НА РІВНЕНЩИНІ 200

Козак Д.Н., Баяк В.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ХРІННИЦЬКОМУ ВОДОЙМИЩІ (ур. ШАНКІВ ЯР) 202

Козак Д.Н., Прищепя Б.А., Войтюк О.П. РОБОТИ НА ПОСЕЛЕННІ В УРОЧИЩІ ВИСОКИЙ БЕРЕГ БІЛЯ с. ХРІННИКИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 203

Прищепя Б.А., Войтюк О.П., Кожушко О.К. ОБСТЕЖЕННЯ СЕРЕДНЬОВІЧНИХ ПАМ'ЯТОК У СЕРЕДНІЙ ТЕЧІЇ РІКИ ГОРИНИ 206

Прищепя Б.А., Харковець Ю.І. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 209

Пшеничний Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ У ДУБНІ ПОБЛИЗУ СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСЬКОЇ ЦЕРКВИ НА ОСТРОВІ КЕМПА 210

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Жаров Г.В., Лисенко С.Д. ПОСЕЛЕННЯ ДОБИ БРОНЗИ КАМ'ЯНЕ-1 НА СУМЩИНІ 213

Каравайко Д.В., Плаксина О.В. ГОРОДИЩА РАНЬОГО ЗАЛІЗНОГО ВІКУ ПУТИВЛЬЩИНІ 216

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Филипчук А.М. КОРОТКІ ПІДСУМКИ РОЗВІДКОВИХ РОБІТ У ТЕРЕБОВЛЯНСЬКОМУ РАЙОНІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ 218

Ягодинська М., Льчишин В. ДОСЛІДЖЕННЯ БІЛЯ с. КОРДИШІВ ШУМСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ 219

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Аксьонов В.С. РОБОТИ НА НЕТАЙЛІВСЬКОМУ МОГИЛЬНИКУ САЛТОВО-МАЯЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ 221

Аксьонов В.С. ДОСЛІДЖЕННЯ РАНЬОСЕРЕДНЬОВІЧНОГО КАТАКОМБНОГО МОГИЛЬНИКА БІЛЯ с. ВЕРХНІЙ САЛТІВ 223

Варачова К.Г., Філатов Д.О. РОЗВІДКИ У ДЕРГАЧІВСЬКОМУ РАЙОНІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ 225

Голубєва І.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК РОЗВИНЕНОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ НА ТЕРИТОРІЇ ХАРКІВСЬКОЇ ТА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ 226

Квітковський В.І. ДОСЛІДЖЕННЯ СЕЛИЩА П'ЯТНИЦЬКЕ-І У 2014 р. 227

Колода В.В. ДОСЛІДЖЕННЯ 2014 р. ПОБЛИЗУ с. МОХНАЧ 228

Лантєв О.О. ДОСЛІДЖЕННЯ БОЧКОВСЬКОГО МОГИЛЬНИКА САЛТІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ 230

Любичев М.В., Шульцє Е. ДОСЛІДЖЕННЯ-АРХЕОЛОГІЧНОГО КОМПЛЕКСУ ПІЗНЬОРИМСЬКОГО ЧАСУ ВІЙТЕНКИ 231

Мизгін К.В., Любичев М.В. ДОСЛІДЖЕННЯ МОГИЛЬНИКА ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЗАЧЕПИЛІВКА 234

Окатенко В.М. ДОСЛІДЖЕННЯ СКІФСЬКОГО КУРГАНУ БІЛЯ с. ЛИПКУВАТІВКА НА ХАРКІВЩИНІ 235

Окатенко В.М., Голубєва І.В. РЕЗУЛЬТАТИ АРХЕОЛОГІЧНИХ ОБСТЕЖЕНЬ НА ТЕРИТОРІЇ м. ХАРКОВА і ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2014 р. 237

Пеляшенко К.Ю. ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИРКУНІВСЬКОГО ГОРОДИЩА У 2014 р. 238

Сніжко І.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ПІЗНЬОПАЛЕОЛІТИЧНОЇ СТОЯНКИ БІЛЯ с. КАМ'ЯНКА У 2014 РОЦІ 240

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Никоненко Д.Д. ДОСЛІДЖЕННЯ ПІЗНЬОСКІФСЬКИХ ГОРОДИЩ НИЖНЬОГО ДНІПРА 243

Симоненко О.В., Сікоза Д.М., Дзєладзе О.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ПІЗНЬОСКІФСЬКИХ ПАМ'ЯТОК НА ХЕРСОНЩИНІ 245

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Якубовський В.І., Русий І.П., Тимків С.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІТОПИСНОГО ГУБИНА ТА ЙОГО ОКОРУГИ 247

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Відейко М.Ю., Мюллер Й., Бурдо Н.Б., Хофманн Р., Церна С., Рудь В.С., Брандштеттер Л. РОЗКОПКИ ЗАЛИШКІВ БУДІВЕЛЬ ТА ГОНЧАРНИХ ГОРЕН У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЧАСТИНІ ТРИПІЛЬСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ БІЛЯ с. МАЙДАНЕЦЬКОГО 250

Круц В.О., Корвін-Піотровський О.Г., Чабанюк В.В., Шатіло Л.О. РОБОТИ ТРИПІЛЬСЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ НА ПОСЕЛЕННІ ТАЛЪЯНКИ (2013–2014) 252

Нераденко Т.М., Журавльов О.П. АРХЕОЛОГІЧНІ ТА АРХЕОЗООЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛЮХОВА БУГРА 255

Прядко О.О. РОЗВІДКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЧОРНОБАЇВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ 257

Шидловський П.С., Нужний Д.Ю., Пеан Ст., Лизун О.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ЯМИ № 6 НА МЕЖИРІЦЬКІЙ СТОЯНЦІ 259

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Авраменко М.О., Діденко С.В., Рейда Р.М. АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗВІДКИ У КЕЛЬМЕНЕЦЬКОМУ РАЙОНІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 262

Бондар К.М., Петраускас О.В., Попов С.А., Хоменко Р.В. ГЕОФІЗИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОСЕЛЕННЯ ТА МОГИЛЬНИКА ПІЗНЬОРИМСЬКОГО ЧАСУ БІЛЯ с. КОМАРІВ У 2014 р. 264

Діденко С.В., Мизгін К.В. ЗНАХІДКИ АНТИЧНОГО ІМПОРТУ НА АРХЕОЛОГІЧНОМУ КОМПЛЕКСІ КОМАРІВ 266

Горбаненко С.А. ПАЛЕОЕТНОБОТАНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ 2014 р. 269

Ільків М.В., Пивоваров С.В., Михайлина Л.П., Калініченко В.А. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ХОТИНСЬКОЇ ФОРТЕЦІ 271

Ільків М.В., Пивоваров С.В., Михайлина Л.П., Калініченко В.А. АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗВІДКИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ФІЛІЇ ОАСУ 273

Петраускас О.В., Авраменко М.О., Коваль О.А., Чорний А.М., Шишкін Р.Г. АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗКОПКИ ПОСЕЛЕННЯ КОМАРІВ 274

Петраускас О.В., Милян Т.Р., Нюссе Х.-Й., Хегевиш М. ПІДСУМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ БІЛЯ с. КОМАРІВ 276

Черновол Д.К. РОЗКОПКИ ПОСЕЛЕННЯ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ОЖЕВЕ-ОСТРІВ 277

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Веремейчик О.М. ДОСЛІДЖЕННЯ У смт ЛЮБЕЧ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2013 р. 280

Веремейчик О.М., Бондар О.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЮБЕЦЬКОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ 282

Кедун І.С., Пархоменко О.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ ПОСЕЛЕННЯ ВЕТХЕ-І НА р. ОСТЕР 284

Ситий Ю.М., Мезенцев В.І. АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У БАТУРИНІ 285

Руденок В.Я., Новик Т.Г., Солобай П.В. ДОСЛІДЖЕННЯ НИЖНЬОГО ЯРУСУ АНТОНІЄВИХ ПЕЧЕР У ЧЕРНІГОВІ 287

Скороход В.М., Моця О.П., Ситий Ю.М., Жигола В.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ВИПОВЗІВСЬКОГО ГОРОДИЩА 288

Скороход В.М. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ВИПОВЗІВСЬКОМУ ПОДОЛІ 2014 р. 291

Скороход В.М., Мироненко Л.В., Сита Л.Ф. ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗКОПІВ 6, 8 НА ПОСАДІ ВИПОВЗІВСЬКОГО ГОРОДИЩА 293

Скороход В.М., Капустін К.М. ДОСЛІДЖЕННЯ НА РОЗКОПІ 7 У ПІВДЕННО-СХІДНІЙ ЧАСТИНІ ПОСАДУ ВИПОВЗІВСЬКОГО ГОРОДИЩА У 2014 р. 296

Черненко О.Є., Луценко Р.М., Кравченко Р.А. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ МЕЗИНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ 297

Черненко О.Є., Кедун І.С., Кравченко Р.А. АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У НОВОГОРОДСЬКОМУ СІВЕРСЬКОМУ 299

Черненко О.Є., Іоаннісян О.М., Новик Т.Г. АРХІТЕКТУРНО-АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЧЕРНІГІВСЬКОГО СПАСО-ПРЕОБРАЖЕНСЬКОГО СОБОРУ 300

Черненко О.Є., Новик Т.Г., Бондар О.М. ДОСЛІДЖЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЄПЕЦЬКОГО СВЯТО-УСПЕНСЬКОГО МОНАСТИРЯ У ЧЕРНІГОВІ 303

Терпиловський Р.В., Жаров Г.В., Жарова Т.М., Шульга О.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІВОБЕРЕЖНОЇ КОМПЛЕКСНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ 305

РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА

Тельнов М.П., Разумов С.М., Лисенко С.Д., Сініка В.С. РОБОТИ МОЛДОВСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ (попередні результати досліджень 2012-2013 рр.) 307

Тельнов Н.П., Разумов С.Н., Лысенко С.Д., Синика В.С. ИССЛЕДОВАНИЯ КУРГАННОГО МОГИЛЬНИКА ПОД ТИРАСПОЛЕМ 311

рову укріплень посаду Чутівського, збір виразних підйомних матеріалів на Тарасівському городищі і т.д. (Рис. 1, 3–5).

Остання з пам'яток — загадкова і обвітрена легендами «Залізна Баба», що виявилася цікавим, але звичайним майданним селітроварним комплексом (Рис. 1, 2).

Окрім цих пам'яток попутно були обстежені майданні групи поблизу та безпосередньо в с. Лукім'я, віднайдені рештки селища давньоруського часу в с. Великоселецьке (у складі різночасового поселення доби бронзи – епохи козащини) (Рис. 1, б), локалізовано місце розташування та знайдено кілька збережених насипів давньоруського могильника літописного Лукомля, здійснено обстеження ділянок Змійового валу біля Лукім'я та Чутівки тощо.

Великобагачанський район. На прохання правоохоронних органів були здійсненні обстеження території Остапівської сільської ради на предмет встановлення наявності/відсутності об'єктів археології на розпайованих землях. У результаті було оглянуто 30 об'єктів археології, більшість з яких – кургани, окремі представлені класичними майданними комплексами, також виявлено 3 поселенських об'єкти: 2 з них одношарові черняхівської культури, один з яких (Олефіри І) у складі трьох окремих виселків, що розміщені компактно у групуваннях у верхів'ї р. Хутка (ліва притока р. Псел) біля с. Олефіри,

загальною площею 7,27 га. Цікавим виглядає фіксація великої кількості обмазки на поверхні – слідів розораних наземних споруд, та наявність у прилеглій до селища смуги двох насипів курганів, не виключено – з синхронними похованнями.

Ще один цікавий різночасовий поселенський об'єкт доби пізньої бронзи та черняхівської культури Новоостапове І, де було зафіксовано маловідомі наразі в мікрорегіоні попелищні плями поселення постзрубних племен.

Чутівський район. У результаті обстеження відомого виразного комплексу старожитностей черняхівської культури в ур. Хозари в та біля с. Кантемирівка. Вдалося локалізувати та картографувати територію ґрунтового могильника, а також віднайти кілька курганів на його площі, зокрема, й дослідженого у 1920-их рр. М. Рудинським насипу сарматської доби.

Серед інших можна відзначити відкриття поселення доби пізньої бронзи біля с. Єньки на Миргородщині, селища черняхівської культури біля с. Киселиха на Шишаччині, обстеження цілої низки майданних комплексів на території Оржицького, Кременчуцького, Семівського, Глобинського та ін. районів, огляд та локалізацію відомого за дослідженнями І. Зарецького наприкінці ХІХ ст. кургану скіфського часу Опішлянка, численних курганів, як поодиноких так і у складі могильників і т.д.

В.В. Шерстюк

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОБЛИЗУ с. ПРИЛІПКА НА ПОЛТАВЩИНІ У 2014 р.

У 2014 р. Центром охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації проводилися дослідження поблизу с. Приліпка Козельщинського району на Полтавщині, де розміщується великий комплекс

різночасових пам'яток доби енеоліту – козацького часу. Метою роботи експедиції, що більшою мірою складалася з небайдужих волонтерів та ентузіастів, були рятувчі дослідження ділянок руйнувань окремих об'єктів та розвідкові роботи з метою подальшого складання

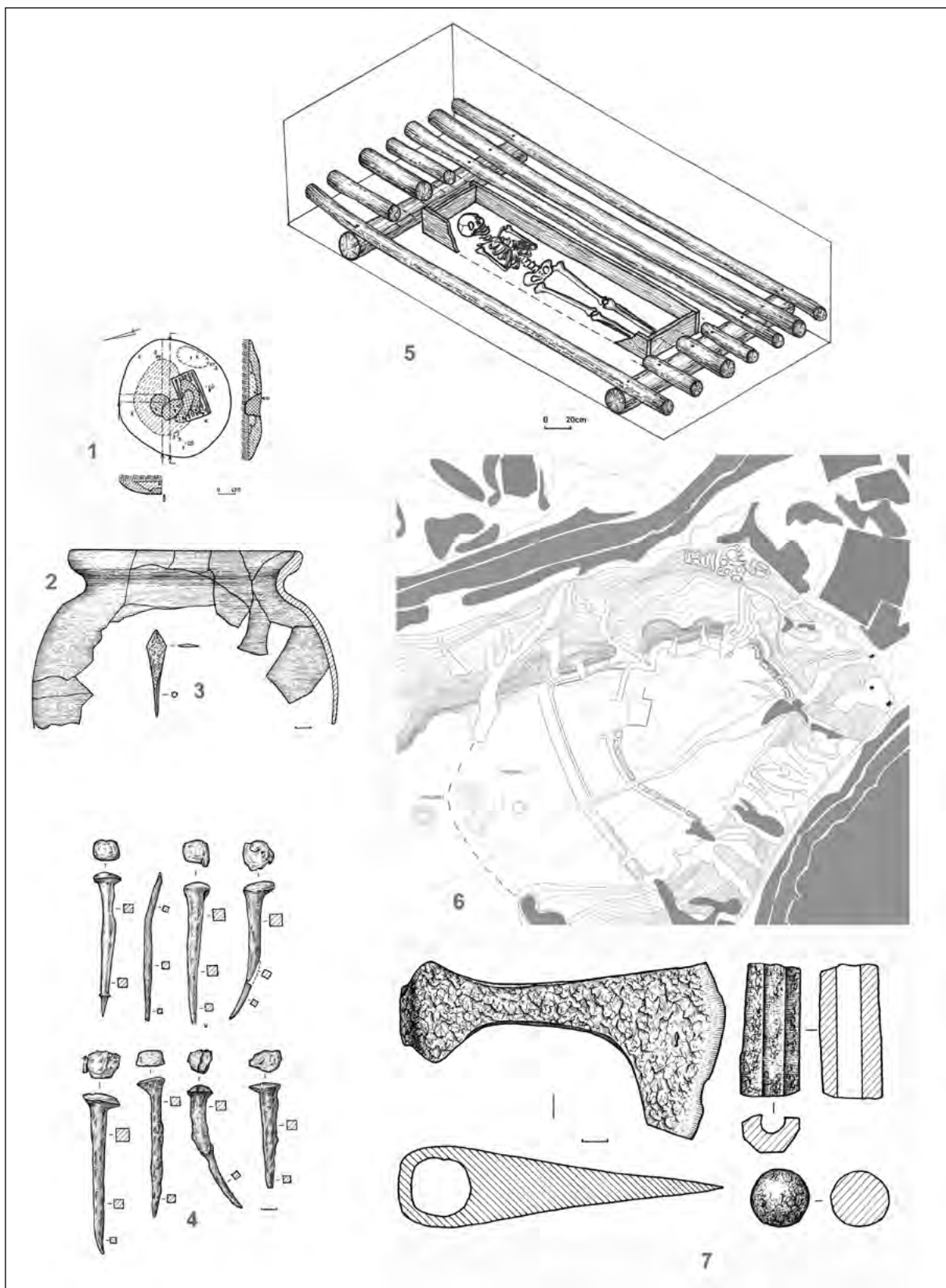

Рис. 1. Приліпка, с. Досліджувані об'єкти та знахідки з них.

1-5 – ур. Лиса гора, давньоруський курганний могильник, насип 1: 1 – план кургану; 2-3 – знахідки з насипу; 4 – костилі з дерев'яного перекриття; 5 – графічна реконструкція вигляду поховання. 6-7 – ур. Шар-гора, Говтвянське городище: 6 – план городища, селища та найближчих пам'яток округи (зйомка і підготовка О.В. Короті та Є.М. Осадчого); 7 – окремі знахідки з селища. Матеріал: 2 – кераміка, 3-4, 7 – залізо.

облікової документації на обстежені пам'ятки.

Об'єм здійснених робіт через ряд факторів виявився дещо меншим від запланованого; дослідженнями було охоплено два комплекси пам'яток.

1. Ур. Лиса гора, могильник давньоруського часу (група III). Були проведені рятівні дослідження частково зруйнованого насипу кургану № 1, що постраждав від самовільних розкопок. Під насипом, відносною висотою 0,80 м було виявлено єдине поховання, здійснене у камері доволі значних розмірів (3,4×1,5 м), на глибині 1,00 м від рівня стародавньої поверхні (Рис. 1, 1).

Центральна частина захоронення була значною мірою пошкоджена влаштуванням кількох лисячих нір та подальшими розкопками у пошуках кубла лисиці. Та завдяки збереженню основних частин по краях камери вдалося відтворити загальну картину та графічно реконструювати первісний вигляд поховання (Рис. 1, 5). Небіжчик лежав головою на захід у прямокутній рамі, що була перекрита згори масивним щитом. Останній був збитий залізними костилями з семи довгих необтесаних колод, що були з'єднані двома поперечними короткими колодами по краях (Рис. 1, 4). Інвентар у могилі був відсутній.

У насипу кургану трапився залізний наконечник стріли та рештки невеликої тризни у складі розвалу горщика, окремих кісток тварин та слідів вогнища на поверхні материкового викиду (Рис. 1, 2–3). За вказаними ознаками поховання можна датувати XI, певно, ближче до другої половини, сторіччям.

2. Ур. Шар-гора, комплекс городища давньоруського літописного міста Голтов та козацького сотенного містечка Говтва. Заплановані рятівні дослідження ділянок городища, що зазнають руйнування, за браком робочої

сили та часу, не проводилися; роботи обмежилися картографуванням існуючих пам'яток та шурфуванням з метою встановлення меж неукріпленого селища.

За сприяння сумських колег О.В. Короті та Є.М. Осадчого було знято та пізніше укладено план городища та прилеглих ділянок (Рис. 1, 6). Зафіксовані рештки двох ліній укріплень пізньосередньовічного міста; на жаль, не вдалося віднайти слідів дитинця давньоруського Голтова, що, певно, були розрівняні за козацької доби, коли функцію укріплень замку виконували вали та рів колишнього посаду.

На захід від укріплень було закладено майже 10 шурфів з метою фіксації меж поширення культурних решток неукріпленого селища. З'ясовано, що його площа становить не менше 9 га, причому матеріали давньоруського часу тут представлені майже виключно керамікою XI – поч. XII ст., тоді як знахідки пізнішого часу малочисельні. Крім того, вони тяжіють до північної частини селища, тоді як у південній концентруються більшою мірою нашарування XVIII–XIX ст.

Знахідки з селища представлені невеликою добіркою матеріалів давньоруської доби (що пояснюється потужним перекриванням відкладів цього часу козацькими нашаруваннями), та доволі презентативною колекцією знахідок XVII–XVIII ст. Вагома їх частина відтворює буремну військову історію міста у зазначений період (рис. 1: 7).

Окрім указанного городища і селища були проведені обстеження інших прилеглих пам'яток цього історико-культурного комплексу (групи майданів та курганів, рештки селітроварного заводу), а також здійснена спроба локалізації та реконструкції місця битви 1638 р. між повсталими загонами Острянці та коронним польським військом.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УКРАЇНІ 2014

українською мовою

Редактор: І. В. Черновол
Верстка: А. В. Панікарський

ПП «Видавництво «Стародавній Світ»
тел.: (044) 599-34-43
e-mail: books@ancientry.org
www.ancientry.org

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3991 від 24.02.2011 р.

Підписано до друку 20.11.2015 р. Формат 60 × 84 1/8. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Antiqua. Ум. друк. арк. 36,5.
Тираж 300 прим. Зам. № 20-11.

